

nede Tilskuddene saavel til fri Skoler som til kommunale Skoler. Jeg anbefaler denne Tanke til Overvejelse. Der kan maaske siges baade for og imod (Af brydelse). Ja, det skal gaa til Lærerlønninger.

Jeg har her nogle Tal, som jeg maa- ske maa præsentere. Staten giver for Øjeblikket efter den nuværende Lovgivning pr. Barn til Københavns Skolevæsen 4 Kr. 20 Øre — men det gaar altsaa ikke udelukkende til Lønninger. — til Købstæderne 8 Kr. og til Landdistrikterne 7 Kr. 74 Øre pr. Barn. Efter Forslaget vil Københavns Tilskud blive 7 Kr. 78 Øre pr. Barn, Købstæderne ville faa 14 Kr. 85 Øre og Landdistrikterne 10 Kr. 40 Øre. Ud af det skulde man saa finde et Gennemsnitstal, som man lagde til Grund for sit Tilskud til de fri Skoler.

Om den anden Sag paa Dagsordenen; som det er tilladt at omtale, Lovforslaget om Forhøjelse af de højere Almskoler Læreres Lønning, skal jeg ikke udtale mig videre, men blot sige, at jeg ved en flygtig Gennemlæsning har fundet Forslaget velbegrundet og rimeligt, men der vil formodentlig fra anden Side blive talt nærmere om denne Sag. Jeg anbefaler sluttelig Forslaget om Folkeskolens Lønninger til velvillig Overvejelse, og jeg tilraader i Debatten at holde sig saa nær til Forslaget som muligt for ikke at drage de store Skolespørgsmaal ind i Forhandlingerne, de ville vække Strid og bevirke, at vi komme bort fra Sagens egentlige Kærne, som er en Lønreform. Det kan jo godt give Anledning til, at man kommer ind paa Betragtninger om Tilsyn og Læreres Uddannelse o. s. v., men jeg vil tilraade, at man holder sig strengt til Forslaget. Saa vil Debatten rimeligvis hverken blive skarp eller langvarig; men ende i en velvillig Tilslutning til Lovforslaget fra alle Sider.

K. M. Klausen: Det gode Raad, som det ærede Medlem for Kellerup (Jensen-Knudstrup) gav os efterfølgende Talere, synes jeg, han skulde have fulgt selv og ikke have kastet en saadan ganske ny Tanke ind om at understøtte Friskolen, thi skal den tages op til Drøftelse, komme vi ind paa Ting, som ere dette Forslag uvedkommende.

Stilstand og Fattigdom kendetegne den danske Folkeskole, Stilstand for Skolens Børn og Fattigdom for dens Lærere. De Undtagelser, der findes fra denne triste Regel, skyldes ikke Lovgivningsmagten, men de skyldes offervillige Kommuner,

som have indført Fremskridt for Skolen, for Børnene og deres Lærere, ud over hvad Loven fordrede. Vi have her i Rigsdagen mange Gange ført lange og ørkesløse Forhandlinger, om en Reform af vor Folkeskole, men vi have aldrig naaet frem til et virkeligt Resultat. Og naar vi saa endelig have naaet et Slags Resultat, har det vist sig, at de Reformere, vi ere komne til, maa henregnes til de saakaldte „forsinkede“ Reformere, idet Reformen ofte var forældet, inden den traadte ud i Livet. Dette gælder saaledes den Skolelov, vi fik i 1899, der for største Delens Vedkommende traadte i Kraft 1. Januar 1901. Da var en meget væsentlig Del af denne Lov paa visse Punkter allerede forældet — jeg tænker navnlig paa Lønningsbestemmelserne —, idet der fandtes ikke faa Kommuner, som den Gang af eget Initiativ havde indført en Lønning, der var lige med eller over det, som blev foreskrevet i Loven af 1899.

Der er dog een Lov, som danner en glædelig Undtagelse fra denne Regel, en Lov, man ikke kan kalde en forsinket Reform, det er den gamle Skolelov fra 1814. Det var en Lov, som førte Fremskridtets Mærkepæle et langt Stykke frem, og skønt det snart er 100 Aar, siden denne Lov blev given, er Forholdet dog det, at danske Børn og danske Lærere sidde nu og vente paa, at denne Lov maatte blive ført ud i Livet. Naar f. Eks. Frederik den 6te i sin gamle Lov bestemte, at Landsbylærerens Stilling skulde være som den velstillede Gaardmands, vide vi alle, at der sidder Tusinder af danske Lærere ud over Landet, hvis Stilling saa saare langt fra kan maales med den velstillede Gaardmands Stilling i vore Dage, eller naar han i sin gamle Lov bestemte, at der skulde oprettes Hjelpekasser, hvoraf man skulde give Opmuntringspræmier til flinke Lærere, kender man intet hertil i vore Dage. Eller naar Loven bestemte, at der skulde oprettes Hjelpekasser, hvoraf man kunde yde Lærere, som vare komne i uforskyldt Nød, et rentefrit Laan, er dette en human Bestemmelse, som vi slet ikke kende nu, eller naar denne Lov f. Eks. bestemmer, at naar en Lærerenke skulde forlade Embedsboligen, skulde man sørge for, at der stod en Bolig, hvor hun kunde henleve Resten af sine Dage. Vi vide jo alle, hvilken bitter Nød danske Lærerenke leve under. Eller med Hensyn til Købstæderne, naar Frederik den 6tes gamle Lov bestemmer i sin § 48 følgende: „Enhver Skolelærer i Byerne bør tillægges en saadan Løn, som